

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sponsvs Sangvinvm

Zachmoorter, Michiel

T'Antwerpen, [1641]

De XVIII. Statie. de Begravenisse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35954

Het alderheyligste Lichaë Christi Iesu
is met seer kostelicke salve gebalsét,
ende in een suyver cleedt ghewonden
geweest. Den edelen Ioseph van Ara-
mathien, ende Nicodemus, met de H.
Moeder Godts Maria, ende sommige
Godvruchtige Vrouwen, hebben dit
metten hoofde Westwaert in een
steenen Graf begraven.

G H E B E D T.

Hemelschen Va-
der / stet daer is u-
wen Sone/die my
dus verre bemint
heeft. Sijn stille-
swygen / sijn doot/
sijn wonden die
spzeken / dese roode open leden / dit
gescheurt lichaem/dit Bloet roept
crachtelyck tot u / niet om wzaec-
ke/maer om ghenade.

O lief-hebber der zielen thoont
ons immers nu dese barmhertic-
hepdt / dat wy hier alle onse quade
ghewoonten ende sonden begra-
ben / ende spoedich tot een nieuwe
leben moghen opstaen / ende teene-
mael berrysen / op dat wy alsoo be-
ginnen met alle liefde u met uwen
ghebenedijden Sone/ende den heylighen
Gheest van nu af te loben
ende te dancken / en hier naemaels
met alle de Heylighen in alle eeu-
wen der eeuwen. Amen.

MEDITATIE.

Bereydinghe.

Eerste deel der Meditatie.

Willende nu / mijn ziele / u
 gaen boegen met de gene die
 uwen Bruydegom gaen begraven /
 ende alsoo hem helpen in sijn rust-
 plaetse legghen / om dat hy oock
 soude moghen rusten in u / begraest
 oock niet alleen uwē sonden / maer
 oock alle affectien ende begheerten
 die niet puerlyck en zijn naer sijnen
 liefften wille / ende soeckende uwē
 ruste in dien ende nergheus elders
 in / stelt u selven met alle ootmoe-
 dicheydt ende eenicheyt die u moge-
 lyck sal wesen in sijne teghenwooz-
 dicheyt / aenbeerdende dese Medi-
 tatie te doen alleen om sijnen wille
 te volbrēngghen / soo ghy inde berey-
 dinghe vooz de eerste Meditatie ghe-
 leert zyt gheweest.

HISTO-

HISTORIE.

Tweede deel der Meditatie.

NMer dat Christus Jesus voor
de salighejdt der menschen
aen't Cruys ghestorven was / soo
heeft den hemelschen Vader d' on-
nooselhejdt van synen Sone ver-
claert / doende scheuren dat voor-
hancksel des Tempels / de aerde
beben / de steenen scheuren / de Son-
ne verdonckeren / ende door an-
dere teekenen : welke Christi on-
nooselhejdt vanden Centurio be-
kent is gheweest : daer nae hebben
de Joden begheert van Pilato /
want den grooten hoogh-tijt van
Paesschen was / ende onbehoor-
lijck datter eenigh doodt lichaem
aen't Cruys soude blijven han-
ghen / dat sy souden moghen bre-
ken de beenen vande ghecruyste ;
ende consent hebbende / soo heb-
bense de beenen der moordenaren
ghebzoken. Ende siende dat Je-
sus ghestorven was / soo en bra-
kense syn beenen niet / maer een

vande soldaten heest met een lancie de syde Chzisti doorsteken/ ende terstondt bloeyde daer uyt water ende bloedt. Maer Joseph van Arimathien/ een rijck edelman/ ende niet min rechtbeerdigh/ is tot Pilatus ghegaen/ versoeckende het lichaem Chzisti om te moghen begraven: 't welck vercregen hebbende/ heeft met hulpe van Nicodemus met weerdighedt de naghelen uyt de handen ende voeten ghetrocken / ende alsoo 't H. Lichaem vanden cruyce af-ghebaen ende gelept (soo't wel te behoeden is) in den schoot vande bedruchte Moeder Maria.

Maer dat de H. Maget / ende die andere vziendekens haerlieder beweeninge gedaen hadden / hebben dit lichaem/naer de maniere / van bloedt ende buylighedt af-ghe-wasschen / ghesalft met myrre en aloë / waer van sy hadden ontrent hondert pont / hebben't bewonden in een sneeuw wit cleedt / het hooft met eenen sweet-doeck ghedeckt/en alsoo hebben sy dit H.

Lichaem

Lichaem ghelept in een nieu graf
daer nientant te voren in geleghen
en hadde/ uyt den steen gehouwen
in eenen hof daer ontrent wesende/
wontelende eenen grooten steen
tot aen die doze des grafs.

Consideratie oft over-legginge
van dit mysterie.

Derde deel vande Meditatie.

MEt wat devotie ende vziende-
lijckheyt heeft de gebenedijde
Moeder Christi/ sijn doot Lichaem
af-gedaë sijnde van't crups in ha-
re moederlijcke armen om-helsende
de aen haer herteken gedruckt? hoe
zijn alle haer ledemens met nieuwe
compassie beroert geweest? Hoe is
haer ziele worden smeltende van
minne / ghelijck was dat het vyer
ghenaecht? hoe heeft sy gheweent?
hoe heeft sy op sijn aenschijn ghe-
ballen / dat soo mismaecht was/
kussende dat sonder op-houden/
tselfe wasschende in haere heete
tranen? hoe heeft dien H. Joannes
hem geboeght in waenen en droef-

heydt met Maria die hy hielt als
 sijne Moeder? Hoe heeft hy hem
 oock op die H. Borst Christi Jesu
 gheworpen met perselijcker ban-
 gicheydt des gheests / daer hy te
 voren soo soetelijck op-gerust had-
 de / stortende weder in die fontey-
 ne dat water der devoter tranen /
 daer hy dat waeter der saligher
 wijsheydt upt-gedroncken hadde?
 hoe devotelijck heeft Magdalena
 aen die voeten Christi gheballen /
 door de welcke sy soo groote gra-
 tie vercreghen hadde? Sy heeftse
 anderwoerf met haere tranen ghe-
 wasschen / ende die heylighe won-
 den ghekust / de selve liefde betoo-
 nende aen sijn doot lichaem / die
 sy aen 't selve levende ghedaen
 hadde. Och hoe zijn alle de vrien-
 den Christi / die daer waeren / met
 compassie beweeght / en met min-
 nen ontsteken gheweest? hoe bit-
 terlijck hebbense gheweent? hoe
 bloeyden die tranen op dat heyl-
 igh lichaem? hoe hebben de such-
 ringhen ten hemel gheclommen?
 Wat dzoever begravinge isser ont-
 ghe-

geweest? Maer ghy-lieder/o En-
ghelen! ghy clare Cherubinen/
ghy brandende Seraphinen/condt
ghy-lieder u wel onthouden van
weenen/ siende uwen Coninck en-
de lieben Heere/ door sulcke sma-
dighe doot vernielt? Laet u de
glorie die ghy-lieden besit/niet toe
te weenen? ten minsten weet ick
dat ghy staet verwondert/ siende
dat leuen uyt minnen ghestorven/
op dat de doode lebende soudent
worden; siende dat heyligh Lic-
haem Christi soo onmenschelijck
verscheurt ende ghedoodt/ siende
sijne Moeder dat soo dickmaels
omhelsen/ cruppen van woude tot
woude/ elck bysonder ondersoec-
kende/ kussende/ beweeneude/ met
haer tranen wasschende.

Maer/o bedruchte Moeder! den
abont is naeckende/ het is tijdt
datmen dit Lichaem begraebe/
datmen dit tarwe-graen in de aer-
de legghe/om dat het met meerder
vrucht wederom op-stae. Gaet/
mijn ziele/ gaet mede met dit h.
geselschap/ helpt soo ghy condt om

't lichaem van uwen Salighma-
 ker te begraven. Och met wat lij-
 den ende suchten scheidt ghy van
 soo lieben ende weerdighen schat/
 o heylighe Maghet! hoe minne-
 lijk omhelst ghy nu het graf! my
 dunckt dat ghy metter herten
 seght / want de groote droefheydt
 laet u anders niet veel spreken:
 O heyligh graf! o salighe tombe!
 o costelijcken steen! o wonderlijcke
 ciborie! wat grooten schat / hoe
 grooten Heere wort in u befloten!
 ouerbecozen dat! o gheluckighe
 creature / die weerdigh zijt uwen
 Schepper in u t'ontfanghen ende
 te herberghen den Coninck der
 glozen! Leght nu af uwe natuer-
 lijcke hardigheyt / ende vermozwt
 u / om met reberentie te ontfan-
 ghen die teere ledelen van mij-
 nen lieben sone. O gloziuse arcke!
 o excellenten tempel! ghy ont-
 fanght dat lichaem dat wt my
 ghecomen is / dat ick in mijn lie-
 haem ghedraghen hebbe / dat glo-
 riens instrument vande heylighe
 Ordeuldigheydt / daer Godt soo
 wonder-

wonderlijck mede gezocht heeft/
 dien onwaerdeerlijcken schat der
 wereldt / dat groot goet dat hemel
 ende aerde te boben gaet. **M**er wat
 dræfheyt is die bedruchte **M**aeder
 van die graf ghescheyden?

Affectie ende verweckinghe van
 den wille

Vierde deel der Meditatie.

Ende ghy mijn ziele / zijdy
 niet beweeght met compas-
 sie ende medelijden tot dese liebe
Maeder Godts / **M**aeder van
 ons allen? **M**aer sulc ghy u
 niet haer ende die andere vrien-
 dekens niet voeghen om te be-
 weenen de doot Christi / om niet
 uwe traenen die wonden te was-
 schen die ghy met uwe sonden ver-
 oorsaecht hebt? **S**uldy oock niet
 die wonden in u herte prenten / elck
 ledkens pijn in u herte overwe-
 ghen / op elck swaerlijck versuch-
 ten? suldy niet in het binnenste
 van u herte een salcken maecten
 van versterbinghe uws selfs / als

van gheestelijcke myrre/ niet an-
 dere deughden als wel-riechende
 specerijen/ ghemenghelt / om daer
 mede Christum te salben? Maer
 aenstet ghy sijne wonden niet soo
 wel aen / dat ghy sult kieser uwe
 wooninghe inde selbe / ghelijck de
 duybe inde gaten vanden steen?
 Suldy niet segghen niet Iermias;
 Jerem. 48. Ick sal die Steden (dat is
 die beroerlijckheyt des volcks)
 laten, ende ick sal gaen wonen in
 cenen steen; Hier ben ick by van
 alle byanden / dat out serpent en
 magh daer niet ghenaken. Hier
 word' ick verheben vander aer-
 den / ende inden wegh des He-
 mels ghestelt. Laet de werelt ten-
 teren / den byandt dreyghen / dat
 lichaem claeghen: ick ben gheson-
 deert op eenen steen / mijnen by-
 dom wil ick soecken inde wonden
 Christi.

Maer / mijn ziele / hoe soude ghy
 als eene duybe inde helen van dese
 wonden blijven / aenghestien dat
 men nu uwen beminden gaet be-
 graben / ende uyt u ooghen wet-
 ren;

ren; hoe sal het u nu moghelijck
wesen nae sijne begravenisse ober
te blijven ende te derben de tegen-
woordigheyt vanden gheene die
u in't leven houdt? Salt u wel
moghelijck wesen te leven sonder
hem? Ach neemt / want 't is sijne
teghenwoordigheyt die my houdt
in't leven / 't is ont hem dat ick
leve / en sonder hem en soude ick
niet connen leven. Daerom o heyl-
lighe vriendekens ons Saligh-
maeckers / die aen sijn doodt lic-
haem desen laetsten dienst noch
wilt bewijzen / siet wat ghy doet:
want inde plaetse van eenen ober-
ledente begraven / soo suldy eenen
lebenden doen sterben. Daerom
soo laet my hem hier / ende doet
dese vrientschap aen sijn bedruck-
te Broeder / ende aen my / die son-
der hem niet wesen en konnen.
Wy sullen hem wel wachten / wy
sullender wel mede betijden. Of
wel / wilt ghy hem immers be-
graven / leght my in't selve graf /
alwaer ick my eens sal versaden
van hem t'om-helsen / sijn won-

278 Den Bloedigen Bruydegom

dekens te kussen / ende die te was-
 schen met mijn tranen. Maer ex-
 laes ! mijn ghebeden en worden
 niet verhoort / men draeght hem
 binnen in't graf / doende aen eenen
 onbevoelijcksten steen die gratie
 diemen my ontseghet. Sult ghy
 dan o graf mijnen be ninder ont-
 nemen ? Sult ghy dan o woerden
 steen lief van lief gaen schepden ?
 O harden steen / die met mijn droef
 weenen niet vermozwt en wordit !
 maer wat seggh' ick ? de droefheyt
 doet my sussen. Ick lastere dat ick
 behoorre te prijsen. Ach mocht ick
 segghen / O costelijcken steen / die
 alle Diamanten ende alderhande
 ghesteeenten in weerde te boven
 gaet ! O gheluchighen steen die
 nu den meesten schat des wereldts
 verberghet ! O weerdighen steen die
 nu niet min weerdighedts en
 hebt dan de hemelen selve / naede-
 mael dat ghy den selven besluyt
 die sy herberghen ! O heylige rust-
 plaetse daer dit I. chaem ons Hee-
 ren mach rusten ! O supper Ciba-
 rie daer den costelijcken pant des
 hemels

hemels

hemels in lichte! Ick benyde u
gheluck/ghy gheniet dat ick moet
derben: want ick mijnen bemin-
den Jesum in my/noch my selven
in Jesu/ofst met Jesum en can be-
graven. Maer waerom en kan
dat niet gheschieden/ naedemael
datter gheschreven staet: Colso. 3.
Ghy zijt doodt ende u leven is met
Christo begraven in Godt; Hoe sou-
de dat comen gheschieden? naer
den lichaem? neen. Soo soude dat
dan naer den geest moeten wesen.
Ick moet sterben van alle sonden/
van alle passien / van alle quaede
gheneghentheidt / van alle quade
ghewoonten / ick moet gheestelijck
doodt wesen. Een doodt lichaem
en roert hem niet / en siet niet met
sijn ooghen / en gaet niet met sijn
voeten / en wercht niet met sijn
handen / maer blijft stil ligghende
in eenen doodelijcken slaep. Wilt
ghy met Christe begraven wor-
den/mijn ziele / soo en moeten niet
alleen de ghebze ken in u sterben/
maer ghy moet oock ophouden al-
len die woelende werckelijckheidt
van

van

banu nederste deel: u werckelyck
 verstant en magh niet meer na-
 tuerlijc upt-bloeyē/ uwe memorie
 niet sien/ noch uwen wille niet na-
 tuerlijck willē/ gelijk sy plachten.
 Dese drie crachten moeten slapen/
 moeten rusten soude den gheest be-
 ginnē te leven/ om dat wy door dit
 leven soudē verborghen worden
 met Christo in Godt. In Godt?
 O salige schuytplaetse! O edel ver-
 borghentheydt! Als ick dan sal
 sterben tot alle quaedt / ende stil-
 len alle die woelende werckelijck-
 heydt der crachten mijnde ziele/
 sal dan mijnen gheest en Godt
 begraven zyn/ in Godt rusten/ in
 Godt slaepen? Wat meerder ghe-
 luck soude my comen gheschie-
 den? Soo haest ick daer sal slae-
 pen/ ick en wille niet meer ont-
 wecht wesen; daer begraven zyn-
 de/ ick en wille niet ontgraven
 worden: 'tis in dese rust-plaetse
 dat ick eens wille alle die ver-
 moeytheydt mijnder ziele laeten
 rusten in vrede. In pace in idipsum
 dormiam & requiescam. In vrede/

in dat selve in Godt sal ick slaep
pen ende rusten / als ick die wete
sal ghebonden hebben van alle
mijn inwendighe wercken te be-
graven oft te stillen in idipsum, in
Godt. Hier toe dient al den ar-
beydt om eens ruste te vinden;
tot dese ruste der contemplatie
leiden alle die vermoepende werck-
ken der meditatie. Hier toe noodt
den Bupdegom alle die minnen-
de zielen / ende en wilt niet dat-
men soude wacker maechen die
desen slaep slapen. O salighen
slaep! Ick beswoere u dochteren
van Jerusaleem / door die gepten
der helden / en wilt my niet wec-
ken / als ick soo slapen sal / tot dat
ick selve begeere. Cant. 3. Laet my
slapen ende in Godt ontslapen / in
hem leven / in hem rusten / ende
den boosmaeck ghenieten van't
toecomende Vaderlandt / naerde-
mael hy ons daer toe allegader
niet alleen en is noodende / maer
gheen rust en laet tot dat hy daer
toecomen: *Inquietum est cor no-
strum donec requiescat in te.*

Daerom

Daerom en wilt niet op-hou-
den alle mirmende zielen / en geeft
gheen ruste aen u ooghen / tot dat
ghy de selve rust-plaetse ghebon-
den hebt : want alle dinghen son-
der die onvolcomen zijn / ende son-
der desen slaep gebonden te hebben
moeten de zielen ongherust blijven
ende quelen.

Die wilt weten wat de treden be-
dragen in elcken wegh hier vooren
ghestelt, die lese de Voor-reden.

Corte